

Det udemokratiske FARVEVALG

TO ARKITEKTER OG EN MALERMESTER STÅR FAST SAMMEN SOM »FARVETEAMET«, DER UDVÆLGER FARVERNE TIL CHRISTIANSBORGS LOKALER OG GANGE. DE DELER IKKE MAGTEN MED ANDRE - OG NU HAR DE MODTAGET FARVEPRISEN 2011 FOR DERES ARBEJDE.

Nogle gispede og spurgte: Mener I virkelig det? Og ja, det gjorde de. Folketingets servicecenter skulle have et brag af en rød kulør på væggene.

Og det ligner da også braget af en sprængt postkasse, når man træder ind i servicecenteret, der ligger ud til Vandrehallen på Christiansborg, og udefra set bare er et sted, hvor man får fikset sin computer eller får anden praktisk hjælp, når man er folketingspolitiker.

Men havde der ikke været en markant farve på væggene, ville rummet blegne og miste enhver personlighed.

– Her ville vi vise: Se, hvad vi kan! Vi vil være med til at vise, at Folketinget også kan være moderne og smart, og derfor vi har valgt en meget rød farve, fortæller Dorthe Andersen, arkitekt og ekstern rådgiver for Folketinget.

Sammen med arkitekt Henrik Levison, der er ansat i Folketinget, har hun siden 2000 arbejdet med Christiansborg, og de to har – sammen med tredje mand i »farveteamet«; malermester Bent Kromann

– sat deres meget synlige spor i bygningen, der består af selve slottet, det tredje Christiansborg (færdig i 1928), og af Ridebanen, som står tilbage af det første Christiansborg (færdig i 1744), der brændte i 1794.

I et hus, hvor der kan gå politik i alt, er deres beslutsomme færd i sig selv beundringsværdigt, og i år modtog Folketinget og arkitekt Dorthe Andersen Farveprisen 2011 for istandsættelse af Folketingets servicecenter og gangene på Søndre Ridebane.

– Det er en demokratisk institution, men farvevalget er ikke demokratisk, sagde Dorthe Andersen med et smil ved overrækkelsen af Farveprisen.

TYNGDE OG HØJDE

– Christiansborg slot fra 1928 er ikke så anerkendt blandt arkitekter, fordi det er en gammeldags arkitektur for den tid. Gennem tiden er

Det udemokratiske FARVEVALG

denne »tykke dame«, som slottet kan kaldes, blevet lidt forsømt af en indretning med nedsænkede lofter for eksempel. Jeg synes, vi må sige, at når man har »giftet sig med den tykke dame«, så må man også finde noget tøj, der klæder hende, siger Henrik Levison.

Derfor bruger »farveteamet« markante kulører med tyngde på slottet, hvor rød, gul og blå flittigt er brugt i lokaler og gangarealer.

Folketingets servicecenter skulle have karakter af en markedsplads, hvor folk kommer og får hjælp til bl.a. computerproblemer. Der er »cafeborde« midt i rummet, skranker i siderne, et lille postkontor, og i sidegemakkerne er der bl.a. kursusfaciliteter.

Der er Montanaskabe langs væggene, hvortil der er specialbygget en egetræsramme, og samme ramme går igen over skrivebordene, som dermed nærmest har fået en »triumfbue« over sig.

– Vi er blevet inspireret af nogle gamle egetræsmøbler i rummet, som vi har set på billeder. Buerne om skrivebordene er med til at lave en hule i et stort rum med 7,5 meter til loftet, siger Dorthe Andersen.

– Både skriveborde og lamper er nødt til at være tunge for ikke at »flyve« væk i det store rum og i den tunge arkitektur, som slottet har, fortæller Henrik Levison.

3. maj i år fik Folketinget og Dorthe Andersen overrakt diplom og indgraverede vægplader for Farveprisen, mens Dorthe Andersen derudover også modtog 50.000 kroner.

De to arkitekter har siden 2000 arbejdet med opgaverne på Christiansborg, hvor den første farve, de satte på væggen, var gul. – Den gule var så dristig her i huset, at når den gik, så turde vi hvad som helst, siger Henrik Levison. Det ses nu i Folketingets servicecenter, hvor den markante røde farve i begyndelsen fik nogle ansatte til at gispe. – Alle har en mening om farver, og derfor gør vi meget opmærksom på, hvorfor vi har valgt, som vi har gjort, siger Dorthe Andersen.

Formand for Danske Malermestre Glenn Larsen lagde i sin overrækkelsestale også vægt på, at farvevalget i både servicecenteret og på Ridebanens gangarealer var foretaget med stor forståelse for bygningernes historie og arkitektur.

– Uanset oplevelsen af slottet, er det et byggeri, der kræver noget af sine farver. Lidt som tung, kraftig mad kræver modspil fra kraftig Bourgogne-vin eller italiensk Amarone. Her duer kølig rosévin eller fløjlsblød, frugtrig Chardonnay ikke. Christiansborgs farverejse, der begyndte for godt 10 år siden, har indtil nu budt på disse farver: Kraftige, mørkerøde farver, dyblå nuancer, solgul og varm glød og mørkegrøn – støvet og dunkel. Farver der yder slottet modspil. Og nu også Folketingets servicecenter i rødt. Energisk – lysende af effektivitet og aktivitet, sagde Glenn Larsen.

HISTORIEN VISES I FARVER

At farvevalget er tilpasset bygningerne viser skiftet over til gangene på Ridebanen. Her er lette og lyse farver, der afspejler en elegant og yndefuld rokoko-periode, hvor det første Christiansborg blev bygget. Ridebanen stod færdig i 1744.

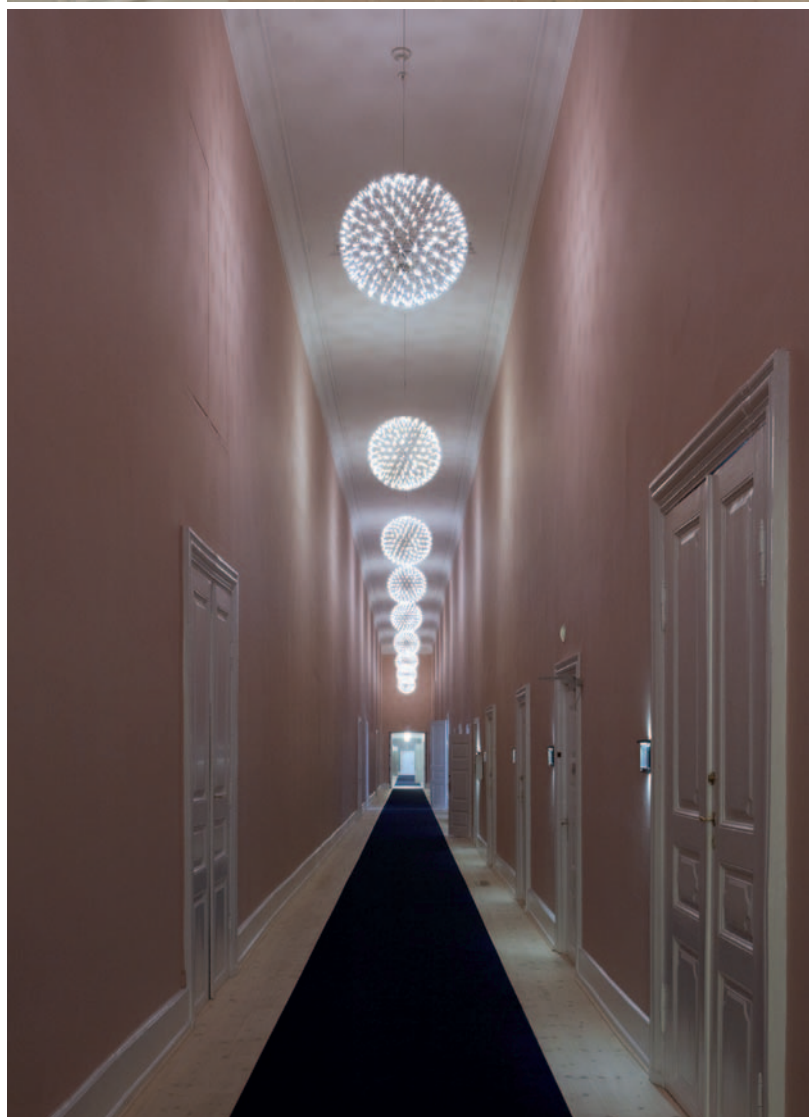
Her hedder gangene stalde, da bygningen er opført til stalde, opbevaringsrum o.lign. Under kontorerne huses da også stadig heste i de Kongelige Stalde, som i dag har ca. 20 heste – noget færre end de 270, som har været det højeste antal i slutningen af 1700-tallet.

I dag er Ridebanen traditionelt stedet for Folketingets mere ydmyge kontorer, hvor nyankomne politikere og mindre partier holder til, ligesom der også er kontorer for presse og administration i de tre »stalde« på i alt 160 m.

– Gangene på Ridebanen bar før præg af, at det var »ligegyldigt«, hvordan de så ud, det var bare en gang, man gik igennem. Væggene var grumsehvide, belysningen var dunkel, og lamperne sad og skar rummet over, så man havde et stort mørke over sig og først opdagede, at der er syv meter til loftet, når man var midt gennem gangen, siger Dorte Andersen.

Det udemokratiske FARVEVALG

Der er brugt LED-lys i de smukke Moooi-lamper, og det gav sine udfordringer. Den rosa farve var svær, især fordi der er stor variation fra det høje loft og ned. – Da lamperne kom op måtte der tænkes kreativt, for i det lys blev farven nederst for Barbie-agtig, fortæller Dorte Andersen. Lamperne i Høje Stald giver skygger på de rosa vægge som kan minde om et skyggemønster fra en rosenbusk, mener Dorte Andersen.

Det udemokratiske FARVEVALG

MUSKETÉR-FARVETEAMET

Folketingets arkitekt, Henrik Levison, og ekstern arkitekt Dorte Andersen stod som modtagere af Farveprisen 2011, men de frembæver begge malermester Bent Kromann, Malerfirmaet Nielsen & Kromann A/S, som deres mentor og tætte samarbejdspartner i »farveteamet«. Han har været malermester på deres fælles farvesætning siden 2000.

– Han er en fantastisk samarbejdspartner, vi kan virkelig tale farver med ham. Jeg kan huske, da vi malede den blå gang (tilbage i 2002, red.), for den var svær at ramme. Først var der for meget pigespejder over det, og Kromann vidste, hvordan man piller en pigespejder ud af en blå farve, fortæller Dorte Andersen.

– Han kan på en usædvanlig sød måde forklare os, hvornår vi er på vildspor, tilføjer Henrik Levison.

De dristige farvevalg har været en succes, og i 2003 kunne De Farver første gang berette om, at der blev givet en pris for det flotte malerarbejde på Christiansborg. Det var da Folketinget modtog den svenske pris »Bästa Färgmiljö«.

Nu er gangene ikke til at kende, hvis man leder efter de kedelige grumsehvide vægge. I stedet har Lave Stald, Høje Stald og Runde Stald fået violette, rosa og lysegrønne vægge.

– Høje Stald var på et tidspunkt en del af et rustkammer, hvor kongen havde våben, karuseller, fjerprydelser og andet. Gangarealerne har været ret ligegyldige rum dengang, og der var ikke nogle oprindelige farver at finde på væggene, forklarer Dorte Andersen.

Det eneste var en rosa kulør på dørene til Hofteatret. Rosa var på et tidspunkt modifarve i hele Europa, og Grevinde Danner fik indrettet teateret med den rosa farve som afløsning for en oprindelig blå indretning. Den rosa har nu været forlæg for vægfarven i Høje Stald. Men det er »nye« farver, der er lavet ud fra rokoko-tidens farver.

– Vi er stolte af det vi laver, og får masser af ros berinde, og vi vil gerne vise omverden, hvad der sker berinde. Derudover vil vi også meget gerne være med til at hædre den malermester, som har været med hele vejen; Bent Kromann, som er vores mentor, fortæller Henrik Levison.

Det udemokratiske FARVEVALG

– Vi har valgt farverne på Ridebanen ud fra husets alder. Det er ikke en tilbageføring, for de har aldrig set sådan her ud, men det er de farvenuancer, man brugte i 1700-tallet, siger Henrik Levison.

For man må gerne kunne fornemme husets historie med 1700-tallets pudderparykker og knitrende silkekjoler.

– Tænk på, at når Struense og hoffet gik i teatret, så gik de op gennem disse gange. Det er da spændende at tænke på i dag, siger Dorthe Andersen.

De to arkitekter har planlagt at bruge de 50.000 kr. fra Farveprisen til en dokumentarfilm om farverne på Christiansborg.

OM FARVEPRISEN

Farveprisen blev indstiftet i 2006 af Kirsten og Freddy Johansens Fond og uddeles én gang årligt til en eller flere prismodtagere.

Prisen har til formål at fremme malerfagets interesser ved at belønne initiativer, der er til glæde for faget.

I bedømmelsen fokuseres der på, at byggeriets farvesætning er gjort til en central og fremtrædende del af projektet. Det er afgørende for tildelingen af prisen, at malerarbejdets udtryk og brugen af farver er en del af bygningen på lige fod med arkitektur, materialevalg, inventar etc.

Der lægges vægt på, at farvesætningen er innovativ, fortæller en historie, udfordrer og inspirerer. Prisen er på op til 150.000 kr.

Kunsten på væggene i Lige Stald og Runde Stald er lavet direkte til stedet af kunstneren Nils Erik Gjerdevik. De runde rammer minder nærmest om broderirammer, som unge damer sad med i 1700-tallets pæne borgerstuer.

– Vi har valgt farverne på Ridebanen ud fra busets alder. Det er ikke en tilbageføring, for de har aldrig set sådan her ud, men det er de farvenuancer, man brugte i 1700-tallet, siger Henrik Levison.